

Dansk Folkeblad

udgivet af Selstabet for Trykkesfrihedens rette Brug.

6te Aarg. Fredag d. 18. September 1840. № 33.

Repræsentantforsamling.

Onsdagen den 28 October Kl. 5 afholdes en ordentlig Repræsentantforsamling i Selstabet for Trykkesfrihedens rette Brug.

Billedhuggerkunstens Glor hos os.

(Sluttet.)

S det tredie Kunstrørsted, hvortil vi ville føre vores Læsere, arbeidende Professor Herman Freund, den grundige, gemyldige Freund. Han er ikke længere iblandt os; en usorventet Sygdom bortvæn den kraftige Mand i denne Sommer, og med ham brast et Led i vor Kunstrørstervsomhed — et paa flere Maader savnet Led; thi Freund levede ikke blot i sin egen Tankverden, han rakte gjerne Haanden til at befordre ethvert godt Niemed i Kunsts Kreds. Vi finde ikke i hans Atelier hans sjonne colossale Statue af Evangelisten Lucas, og Mercurstatuen, den første bestemt for Kirken, den anden for Hovedtrappen i Christiansborg Slot. Disse Værker, hvoraf man især maa kalde det første et genialt Arbeide, henstaue nu i en af Slotskjeldrene, fordi de befandtes at være for store. Saaledes standsedes en paatænkt Nække af Arbeider fra Freunds Haand. Nu sidder en eenlig Marmorstatue — Hyrdepigen med Lammet — i hans Atelier, ligesom sorgende over Mesterens Bortgang og over de usødte Sodskende, om hvilke Haabet med ham gik tilgrunde. Men rundtom bærer Wæggen Skizzen til hans største Arbeide Ragnarok eller de nordiske Guders sidste Kamp. Af dette Basrelief, der bestemt til som Fries (omtr. 1½ Al. høj, nogle og 80 Al. lang) at smykke en Sal paa Christiansborg Slot, er kun en Hjerde- eller Femtedeel gjort færdig af Freund, men det Øvrige vil nu under Bisshæns Ledning

6te Aargang.

blive udført af yngre Kunstnere, Freunds Elever, blandt hvilke vi her skulle nævne Dhr. Andreas Kolberg og David Jensen, de Samme som under Freund og siden umiddelbar under Thorvaldsen have arbeidet paa Sidstnævntes for omtalte Basrelief til Trækirke: Christi Indtog i Jerusalem. — Freund elskede den oldnordiske Gudelære og arbeidede med hele sit dybe Gemhts Kraft paa at give dens mægtige Forestillinger Skikkelse ved Hjælp af klassisk Kunst. I denne Vand frembragte han ogsaa et Billede af Odin, som sidder paa sin Throne, støbt i Metal og noget over en Alen højt; og han gav tillige ved denne Statue, som var beregnet paa ret at gjennemføres med den Omhu og i den Stil, som Bronzen krever, en ung Kunstner Lejlighed til at øve og danne sig; det er denne Kunstner, Hr. Lodberg, som nu giver Odinsbilledet, der fra Freunds Haand og under hans Tilsyn i det Væsentlige var færdigt, den sidste ydre Fulddendelse. — Overhovedet var det paa flere Maader en Gjenstand for Freunds Stroben, at bringe Oldtidens Kunstliv tilbage til Virkeligheden i vore Dage. Saaledes gav han det første Stod til hos os at indføre den gamle græske Maade at bruge Malning paa til Værelzers Forziring (den saakaldte pompejanske Maneer); og i sine Gravmonumenter, hvoraf han har forsært mange, forlod han den sædvanlige bygningsmæssige Maneer og fulgte de gamle græske Forbilleder, i hvis Former Bygning- og Billedhuggerkunst paa en inderlig Maade forene sig, medens de anbragte Billeder gjengive Scener af Livet, som hentyde paa den Afdødes Virksomhed eller Livsforhold. Men han gjorde dette paa en original og betydningsfuld Maade, og udtrykte sin Ejendommelighed som christelig Kunstner i en skøn christelig Symbolik. — For Dieblikket arbeides i Freunds Atelier paa Fulddendelsen af Monumentet over Kronborgs Commandant, Generalmajor Ohlrogge.

Det er os kjært, at kunne berette vores Læsere, at Thorvaldsen foranlediget ved en egenhændig hædrende Skrivelse fra Hans Majestæt Kongen, har besluttet at blive hos os Vinteren over. Det er nu at forvente, at den saaledes givne Lejlighed vil blive benyttet, og at man ikke længere vil lade Udførelsen af saa mange og store Værker, som mindst fra Kunstnerens Side morder nogen Vanfælighed, udsættes og henstaae. Imidlertid vil Thorvaldsen sandsynligvis for det Første fuldende nogle Marmorværker, som hidtil i hans Atelier have ventet paa den sidste Haand, f. Ex. hans Venus, og Hebe, hvorved et underligt Onske hos mange Kunstvenner vil blive opfyldt. Marmoret, fuldendt af Kunstnerens egen Haand og henstillet som en varig og næsten usorgjængelig Gjenstand for den fuldeste Kunstdyndelse i umiddelbar Nærhed, saaer en uskatteelig Værd. Desværre besidde vi kun for mange af de Skatte, denne blomstrende Kunstepoche vil efterlade os, fastholdte i et mindre fuldkommen Materiale, nemlig Gibbs: thi "Danmark er et lidet, fattigt Land;" og flere af disse herlige Værker komme til at staae i en Høide, hvor de blot i Masse og i Hovedomridsene kunne nydes, men hvor Skønhederne i det Enkelte maae gaae tabte; — dette er dog ogsaa en Ødselhed, nemlig med Landens rige Gaver, som Himlen har ladet være Frugter imellem os.

Om et Aar vil, ved Thorvaldsens og Bissens Afreise, den her beskrevne Kunstnervirksomhed inden Københavns Volde være standset idetmindst for en Tid. Vi have da en Slægt af yngre Kunstnere tilbage, og gid de maae udvikle sig under Musernes Kunst og bevare den rene ødle, simple Stil, hvortil Kunsten nu er hævet — bevare den imod de til enhver Tid uudeblivende Anfægtelser af Skønhedens vørste Fjender: Mode og Behagelyst.

Endnu maae vi tilfoie, at vi senere agte at henvende Opmærksomheden paa et med Billedhuggerkunsten paa det nærmeste beslagtede Fag, nemlig Medaillekunsten, hvori vor Tid baade har udmærkede Talenter og fortræffelige Arbeider at opvise.

Om Meldrosie.

Det er ikke noget ganske usædvanligt, at en vildfarende Mening gjør sig gjældende, endogsaa indtil at vinde en vis Almindelighed; men dette har neppe været mere tilfældet

med nogen, end med den, der har indsneget sig hos os om Meldrosien.

Næsten den hele Udmue, og desuden mange Mennesker i høiere Livsforhold, ere nemlig ikke blot uvidende om Meldrosiens skadelige Egenskaber, men de ansee endog Korset for at være desto mere nærende og fortrinligt til Føde, jo mere det indeholder af dette giftige Stof.

Navnet Meldrosie skyldes udentvist denne Formening, ligesom paa den anden Side denne igjen fra Navnet idelig henter ny Nering. Det turde derfor være i det Almindeliges Interesse, med et Par Ord at oplyse Publikum om denne Substant's egentlige Beskaffenhed.

Meldrosie er efter sin Natur en Sygdom i Kornet, hvilken her omrent svarer til Kolbrand i Menneskenes og Dyrenes Legemer. Den forekommer hyppigt i et rigt Aar, sandsynligt af den Grund, at det Beirlig og de Naturbetingelser, der ere mest tjenlige for Kornets Udvikling og Fremvæxt i det Hele, bringe baade den bedre og den slettere Sæd til sin relative Modenhed og Fuldkommenhed.

At Spiren til Sygdommen allerede er tilstede i Sædekornet, det bevises formeentlig derved, at alle de Straae, i hvis Ax Meldrosien viser sig, ere enten af et vantrevent eller paa anden Maade sygeligt Uldseende; saavel Straaet som Roden udmaeve sig ved en egen Skørhed, og alle de Straae, der ere fremspirede af eet og samme Korn, have udentvist meer og mindre denne sygelige Charakteer.

Efter dens Egenskaber er Meldrosien en Gift, der virker med større eller mindre Hæftighed, eftersom den nydes i større eller mindre Quantiteter, i længere eller kortere Tid, og eftersom tilstødende Omstændigheder begynstige dens skadelige Virkninger.

Den bruges ved enkelte Lejligheder i Medicinen og er alle Læger bekjendt som et Middel, man maa omgaas med megen Vorsomhed. Nydt i en vis Mængde med den daglige Føde, og i længere Tid, foraarsager den en Bestændelse i Maven og Tarmekanalen med Symptomer af Nervefeber og Typhus, og med en afgjort Tilboielighed til at fremkalde Kolbrand, især i de Dele af Legemet, der trykkes af Lejet, f. Ex. Lenderne, Læggene, Hælene o. s. v. Naar denne Substant derfor har faaet Navn af Meldrosie, da er det virkelig ikke for dens Dyskyld; thi den dræsser ikke paa Melet, uden ved at sætte Maven ud af Stand til at fordsie, og ved at angribe Livet i dets Rod, saa at man med fuldkommen sam-